

Itinerari I

Pels camins de Les veus del Pamano (I)

LA VALL D'ÀSSUA
I EL BATLLIU

Un paisatge de novel·la

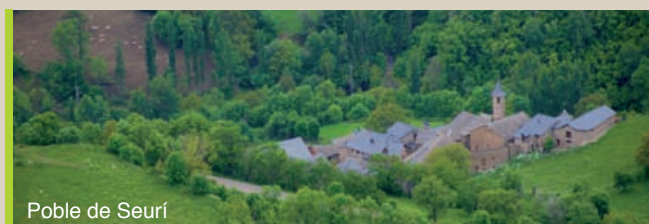

ITINERARI

Seurí – Meneurí – Bordes de Joanet, borda de Pesa, borda de Font, borda de Bolunya – Prat de l'Areny (antic aparcament de l'estació d'esquí) – Llessui – Seurí

Introducció

Aquesta és una caminada curta, tranquil·la i amb poc desnivell que volta el riu de Pamano, creuant-lo dos vegades. Passareu primer per un bosc misteriós, a poc a poc guanyareu alçada per tenir vistes esplèndides de la vall i, si pareu atenció, sentireu de prop les veus del Pamano...

Poble de Seurí

Textos del llibre:

Les Veus del Pamano (Jaume Cabré)

Descripció tècnica

Punt de partida: Poble de Seurí
Zona: Caps de la Vall d'Àssua
Durada: 2 h 10 min. (durada aproximada sense parades)
Desnivell: 300 m
Dificultat: Excursió de mig dia, només amb un cert grau d'exigència durant la pujada a les bordes, i poc desnivell.
Senyalització: Pals de fusta amb banderoles grans (Camí Natural de Sort i la vall d'Àssua) i marques de cercles grocs amb centre negre (Xarxa d'itineraris culturals i de natura del Pallars Sobirà).
Mapa recomanat: Pallars Sobirà-Sud (1:50.000) Consell Comarcal del Pallars Sobirà, Editorial Piolet, 2006.

Desnivell

Itinerari I

Pels camins de Les veus del Pamano (I)

Descripció itinerari

1 Seurí

20 minuts

0h 00min Seurí, 1223m. Pugeu fins a la plaça de Dalt passant pels còms i el safareig. Un cop allí, preneu a l'esquerra el camí que davalla per sota d'una porxada. Aviat trobareu l'indicador del camí de Meneurí. Als deu minuts, el camí travessa el **riu de Pamano**, tot i que, com explica Jaume Cabré, aquí li canvia el nom i l'anomenen riu de la Placeta. Aviat el camí, a trams engravat (empedrat), puja per una zona molt ombrívola entre avellaners i parets de pedra seca recobertes de molsa. Poc abans de Meneurí, passareu pel costat d'un cornàs (balma), anomenat Roca Ansalla.

2 Meneurí

45 minuts

0h 20min Meneurí, 1216m. Poc després trobareu una cruïlla. El camí de les bordes de Seurí és el que s'enfila cap a la dreta. Si voleu podeu arribar, pel camí que us portaria de nou fins a Seurí, a l'església de Sant Esteve, ara en ruïnes. Es conserva un mur lateral i un absis que permeten veure l'acurada construcció del romànic de la vall, amb carreus perfectament treballats i alineats. Podeu baixar els esglaons de roca fins arribar a la punta del cingle, un lloc anomenat les Piques, des d'on es domina tota la vall. Refeu de nou el camí fins a l'indicador, preneu el camí de Santa Bàrbara, i passeu just a tocar de la casa i les bordes de Meneurí, que Jaume Cabré converteix en amagatall de contrabandistes..

El pendent a estones és fort. Als quinze minuts trobareu la primera de les bordes, la de Joanet (pronunciat «Junet»). Deu minuts després trobareu la de Pesa (actualment a mig reformar), que deixareu a la vostra dreta. Travesseu la pista que hi dona accés i preneu el camí que puja a l'esquerra. Aviat trobareu la borda de Font. Havent sortit completament del bosc, tornareu a tenir vistes de la vall d'Assua.

3 Borda de Bolunya

20 minuts

1h 05 min Borda de Bolunya, 1500m. Els voltants de la borda són un excel·lent mirador de la vall, des d'on es poden veure quasi tots els pobles, al cantó de llevant, i les muntanyes que van acollir les pistes d'esquí de Llessui, a ponent. Seguiu la pista d'accés cap a la dreta. Aviat sortireu a la pista que heu de prendre, avall a la dreta, fins a l'estació inferior de les antigues pistes d'esquí. Començareu la baixada amb la vista del senyorívol Montsent i el Montorrio traient el cap.

Llessui

Recull literari

El riu dels mil noms

«(...)— Li diuen lo riu dels mil noms —va fer el Ventura per estripar el tel que s'havia estès entre tots dos.

— Per què, de mil noms?

— Primer agafa el nom de la muntanya que l'alimenta i es diu Pamano. Més avall, alguns li diuen Bernui i, passat Bernui, es diu riu d'Altron i li canvia la veu i el gust. Les truites i tot, tenen la carn diferent, no tan melosa, no tan gustosa com la de les que es pesquen al Pamano.

El Ventura va fer una pipada profunda. Era lluny. Mirava endavant, cap a la Torreta de l'Orri, però estava pescant a la riba del Pamano.

— I més avall, cal al pont del Molí, passen a dir-li riu de Sant Antoni i deixa de cantar.

(...) — Saps què em va preguntar un dia, el Ventureta? — Què?

— Baixàvem del Bony de la Mata i un cop al Pamano, a l'alçada de Seurí, vam resseguir el riu cap amunt.

(...) — I què et va dir?

— Me va dir pare, pare, quan sigues gran quants anys tinrè.»

Amagatall de contrabandistes?

«[...] i només va encertar a fer de pare i d'espòs de la manera més incòmoda que se li va acudir. I que et servisque d'exemple del que no has de fer si algun dia et cases, fill. Probablement no tenia cap altra alternativa. Només ho podríem mig entendre si sabéssim què va passar lo trenta-u de desembre de mil nou-cents vint-i-quatre quan, cap de colla només amb vint-i-un anys, havent descarregat lo fardo a l'amagatall de la borda de Meneurí i després d'haver fet dispersar la colla esgotada per dos dies de marxa ràpida, de tornada a casa, fent la riba del Pamano, sota la foscor de Bernui, va veure, vora les arnes de Ravell, on alguns deien que hi havia hagut feia temps i temps les parets del castell de Malavella, una cuca de llum que era l'espurna d'una cigarreta.»

Pistes d'esquí recent inaugurades

«[...] la trentena d'esquiadors i esquiadores somrients, de dentadura perfecta, de pell sana, ben equipats, que havien sorgit de dins la neu xerrant de manera estudiadíssimament despreocupada entre ells, mirant de reüll cap a la càmera de No-Do on els havien prohibit de mirar i esperant torn al telecadira com si aquelles instal·lacions acabades d'inaugurar estiguessin avesades al tragí de la distingida clientela que arribaria a gavaldals per la nova pista asfaltada d'accés ela cent vint-i-nou que s'havia construït des de la comarcal ela mil tres-cents disset.»

Itinerari I

Pels camins de Les veus del Pamano (I)

4 Estació d'esquí de Llessui

25 minuts

5 Llessui

20 minuts

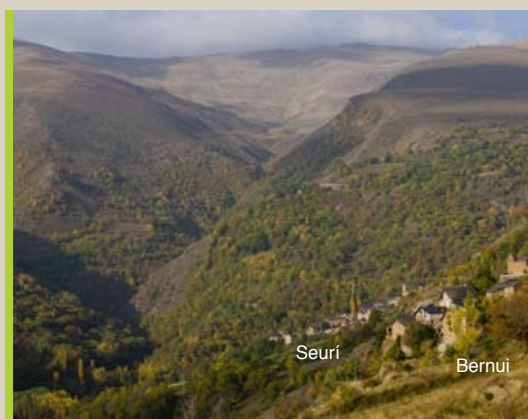
6 Seurí

1h 25min Antiga estació d'esquí de Llessui o prat de l'Areny, 1420. Des del pont, creuant de nou el riu Pamano, preneu a la dreta la pista asfaltada fins a Llessui. Als deu minuts deixareu a l'esquerra l'indicador del camí de Bonyente i el coll de Triador.

1h 50min Llessui, 1411m. Km 13 del Camí Natural. Aquest poble amb unes pinzellades d'imaginació, es converteix en Torena a la novel·la *Les veus del Pamano*. A Llessui podeu deixar-vos endur per aquesta mateixa imaginació i atansar-vos a alguns dels indrets amb més protagonisme a la novel·la, tenint en compte, però, que sovint s'inspiren en altres punts de la vall o del Pallars: l'escola, el cementiri, la plaça Major, l'Ajuntament, l'església de Sant Pere o la senyorial casa Gravat. ☺

A l'alçada del cementiri preneu a la dreta el camí que baixa en direcció a Seurí. Als set minuts el camí surt a la carretera. Seguiu-la avall i de seguida trobareu el camí, que continua baixant cap a l'esquerra. De seguida el camí torna a sortir a la carretera. Seguiu-la amunt i preneu l'altre camí que baixa a l'esquerra. Finalment el camí surt a una pista. Seguiu-la avall fins als caps del poble. Des d'aquest punt hi ha una bonica vista del llogaret de Meneurí.

2h 10min. Seurí, 1223m. Seguiu avall el carrer que passa pel costat de l'església fins a la plaça de Dalt.

☺ L'escola, casa Gravat, l'església de Sant Pere

«[...] Va tancar de cop i la xerrameca d'ell i dels seus dos companys es va anar esvaïnt a través de la finestra bruta, fins que tot va quedar tant en silenci que per poc no es van sentir els estossecs de l'Elvira Lluís, aquella nena que seia a primera fila i que feia cinquanta-sis anys que havia mort tísica. La Tina mirà al seu voltant. El llum del càmping gas regalava noves ombres desconegudes. Aquest enderroc és poca cosa, va pensar. Quantes generacions de nens han après a llegir i escriure aquí?, va pensar. En un dia, tot ensorrat, va sospirar.»

«[...]Va deixar el llum damunt la taula del mestre i va pensar en el tresor del pirata. Imagina't que haguessin enderrocat l'escola amb els diamants a dins, va pensar... Va desfer el cordill negre i n'obrí la tapa: els diamants eren uns quaderns de color blau clar o verd clar [...].

En va obrir un: de seguida li va cridar l'atenció la lletra ordenada, harmoniosa, de bon llegir, que omplia de dalt a baix totes les pàgines. Al primer quadern, una cara. Ella no ho sabia, però era un autoretrat de l'Oriol fet davant del mirall del lavabo dels nens. [...]. Al segon, una casa amb el rètol a sota: "Casa Gravat". Al tercer, a veure..., una església. L'església de Sant Pere de Torena. [...]

«[...] Algú n'havia tret les lletres que formaven una llegenda; a l'esquerra i al fons, més enllà del monument, les fileres de tombes a terra i algunes, no gaires, males herbes. El cementiri més polit del Pallars. Més i tot que el de Tírvia.»

Serveis en ruta

● ALLOTJAMENTS

LLESSUI

- Hostal Andrevà (973621723)
- Pensió Trilla (973621719)

SEURÍ

- Allotjament rural independent Casa Font (973621778)
- Allotjament rural independent Casa Perramon (629264509)

● RESTAURANTS

LLESSUI

- Restaurant El Pigal - Casa Kiko (973621715)

● MUSEUS

LLESSUI

- Ecomuseu del Pastor (973621798)

● TAXIS

BERNUI

- Autocars i taxis Mario (973621533 /629742020)

CAREGUE

- Taxis Bellera (656804498)